

A Fővárosi Ítéltábla, mint másodfokú bíróság a Budapesten, 2017. január hó 17. napján tartott nyilvános ülés alapján meghozta és kihirdette a következő

ítéletet:

Az emberölés bűntettének kísérlete miatt a vádlott ellen indult büntetőügyben a Budapest Környéki Törvényszék 2016. április hó 20. napján kelt 11.B.10/2016/16-I. számú ítéletét annyiban változtatja meg, hogy:

- a bűncselekmény megnevezéséből a több emberen elkövetett megjelölést mellőzi;
- a vádlott által az őrizetben töltött időt is beszámítja a szabadságvesztés büntetésbe;
- a megsemmisíteni, illetve kiadni rendelt tárgyak tekintetében a lefoglalást megszünteti;
- az elsőfokú eljárás befejezéséig felmerült és a vádlott által megfizetendő bűnügyi költség összege: 995.838.- (kilencszázkilencvenötezer-nyolcszázharmincnyolc) forint.

Egyebekben az elsőfokú ítéletet helybenhagyja.

Az elsőfokú bíróság ítéletének kihirdetésétől a mai napig előzetes letartóztatásban töltött időt is beszámítja a szabadságvesztésbe.

A másodfokú eljárásban a vádlottat terhelően 10.000.- (tízezer) forint bűnügyi költség merült fel.

Az ítélet ellen további fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás:

A Budapest Környéki Törvényszék a 2016. április hó 20. napján kihirdetett 11.B.10/2016/16-I. számú ítéletével a vádlottat több ember sérelmére elkövetett emberölés bűntettének kísérlete [Btk. 160.§ (1) bek., (2) bek. f/ pont] miatt 12 évi börtön fokozatban végrehajtandó szabadságvesztésre és 10 évi közügyektől eltiltásra ítélte. A szabadságvesztésbe beszámította a terhelt által előzetes letartóztatásban töltött időt, rendelkezett a feltételes szabadságra bocsátás lehetséges legkorábbi időpontjáról, továbbá a lefoglalt bűnjelekről, valamint kötelezte a vádlottat az eljárásban felmerült 240.090 forint bűnügyi költség megfizetésére.

Az ügydöntő határozat kihirdetését követően a vádlott és védője elsődlegesen felmentésért, másodsorban enyhítés érdekében jelentettek be fellebbezést.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség BF. 262/2016/3. számú átiratában rámutatott, hogy az elsőfokú bíróság a perrendi szabályok megtartásával teljeskörűen lefolytatott bizonyítási eljárás eredményeként a szükséges bizonyítékokat beszerezte, tárgyalás anyagává tette és iratszerűen rögzítette. Kellően megindokolta, hogy a vádlott védekezésével szemben milyen bizonyítékokat,

miért fogadott el. A logikus és alapos mérlegelés eredményeként megállapított tényállás megalapozott, csupán X. támadásával szorul kiegészítésre, akként, hogy a dulakodást és szétválasztásukat követően X. hirtelen a vádlotthoz lépett és egy ízben ököllel arcon ütötte őt. Ez a jogtalan támadás azonban megszűnt, mivel Y. X.-et arrébb rángatta. Az így pontosított tényállásból a törvényszék okszerűen következtetett a vádlott bűnösségére, akinek cselekményét törvényesen minősítette, azonban a bűncselekmény megnevezését pontatlanul jelölte meg. A bizonyítékok mérlegelését támadó, felmentésre irányuló védelmi perorvoslatok ekként a másodfokú eljárásban eredményre nem vezethetnek. A hiánytalanul számba vett bűnösségi tényezők figyelembevételével a törvényszék által kiszabott, méltányosságából eggyel enyhébb fokozatban végrehajtandó szabadságvesztés megfelelően szolgálja a büntetés célját, annak enyhítésére sem látott kellő okot. A vádlottal szemben a bűncselekmény megnevezésének helyesbítésével a törvényszék ítéletének helyben-hagyására tett indítványt.

A védő perbeszédében hiányosnak tartotta a bizonyítékok feltárását és az elsőfokon megállapított tényállást, ezért elsődlegesen az ítélet hatályon kívül helyezésére tett indítványt. Arra hivatkozott, hogy a vádlottat az egyik sértett részéről jogtalan támadás érte, amitől megfélemlített állapotba került és a túlerőben lévő sértettek éjjeli, csoportos fellépését élete elleni támadásnak vélte. Így másodsorban - a tényállás kiegészítése mellett - a vádlott jogos védelmi helyzet miatti felmentését, illetve a túllépés vizsgálatát, harmadsorban a kiszabott büntetés enyhítését kérte.

A vádlott felszólalásában korábbi védekezését megismételve jogos védelmi helyzetre, a sértettek által elszenvedett durva bántalmazásra hivatkozott és maga is hatályon kívül helyezést kért. Az utolsó szó jogán is kétségbe vonta bűnösségét.

A másodfokú bíróság a bejelentett perorvoslatok alapján eljárva, a Be. 348. § (1) bekezdése alapján teljes terjedelmében felülbírálta a Budapest Környéki Törvényszék ítéletét az azt megelőző bírósági eljárással együtt. A Fővárosi Ítéltábla a fellebbezéseket a Be. 361.§ (1) bekezdése alapján nyilvános ülésen bírálta el.

A törvényszék eljárt tanácsa a bizonyítási eljárást a perrendi szabályok maradéktalan megtartásával folytatta le. Az eljárásban részvevő tanúkat az eljárási törvény rendelkezéseit megtartva hallgatta ki, őket a szükséges figyelmeztetésben részesítette, s a figyelmeztetésre adott válaszaikat is rögzítette. Perrendszerűen és hiánytalanul felolvasta a nyomozati szakban kihallgatott tanúk vallomásait, ismertette a releváns okiratokat, következőképpen kizárólag tárgyalás anyagává tett bizonyítékot használt fel. A tárgyaláson részletesen meghallgatta valamennyi igazságügyi orvos- és pszichológus szakértőt, akiknek ekkén szakvéleményük kiegészítésére is lehetőséget adott. Valamennyi a büntetőjogi felelősség szempontjából releváns bizonyítékot beszerzett.

Az ítéltábla álláspontja szerint a büntetőjogi felelősség megállapításához szükséges, releváns tényeket az elsőfokú bíróság hiánytalanul feltárta. Az ügyész által kifogásolt tényállítást a történeti tényállás tartalmazza (ítélet 5. oldalának 5. bekezdés 3-4. mondatai).

Az elsőfokú bíróság által - a váddal egyezően - megállapított tényállás mentes a Be. 351.§ (2) bekezdésében felsorolt megalapozatlansági hibáktól és hiányosságoktól, ezért megalapozott, amely a Be. 352.§ (2) bekezdése értelmében alkalmas rá, hogy a felülbírálat során a másodfokú bíróság határozatát arra alapozza.

A törvényszék a Be. 78. § (3) bekezdése szerint a bizonyítékokat egyenként és összességükben szabadon értékelte és a bizonyítás eredményét az így kialakult meggyőződése szerint állapította meg. Az elsőfokú bíróság indokolási kötelezettségét a bizonyítékok elemző értékelésével és az ellentétes tartalmú bizonyítási eszközök egybevetésével teljesítette, határozatának indokolásában a

Be. 258. § (3) bekezdés a/- f/ pontjaiban foglaltak szerint számot adott döntéshozatali tevékenységéről, rendelkezéseinek ténybeli és jogi alapjairól. Az elsőfokú bíróság a bizonyítékoktól a tényálláshoz vezető következtetések során a hitelesnek elfogadott bizonyítékokkal összhangban, a logika szabályainak és hétköznapi gondolkodásnak megfelelő következtetésre jutott, amikor a vádlott bűnösségét megállapította. Eltérő tényállás megállapítására, hatályon kívül helyezésre így nem volt indok.

A hiánytalanul feltárt bizonyítékok részletes értékelésével logikus indokát adta, hogy a vádlott ténybeni beismerő vallomását alapul véve, azt annyiban fogadta el valónak, amennyiben további bizonyítékok alátámasztották. Így az ellene a kés elővételeét közvetlenül megelőzően intézett támadást és kiterjedt bántalmazását állító terhelti védekezéssel szemben a tanúk (köztük V. tárgyalási) vallomása és az egybehangzó orvosszakértői vélemények, további orvosi dokumentáció alapján vont következtetést a terhelt vádbeli cselekvőségére. Az egymással összhangban álló bizonyítékok alapján kétséget kizáróan megállapítható volt a cselekménynek a vádlott által állítottól eltérő körülmények közötti elkövetése.

Egyfelől a vádlott ellen intézett jogtalan támadás megtörténtét kizárja, hogy fogvatartásba kerülésekor csupán jobb mellkasfelén volt egy kis kiterjedésű hematoma, *(két nappal a vádeset után befogadásakor készült orvosi látlelet)*, amely további elváltozások hiányában már önmagában is kétségesse teszi az általa előadott kitaró és durva bántalmazás elszenvetését. Különböző testtájékon ért erőbehatásoknak nemhogy testszerte nem mutatkozott nyoma, de kezdetben (így az előzetes letartóztatás elrendelése iránti nyilvános ülésen), ilyenekre nem is hivatkozott, fogának egy héttel a sértettek általi bántalmazás következtébeni elvesztését első alkalommal a tárgyalási szakban említette).

Másfelől mindhárom sértett szűrt sérülései kapcsán kizárható volt, hogy azok baleseti szituációban, a sértettek késbe „belelépése” útján keletkezettek volna. Az egyező orvosszakértői vélemények erre Z. sértett esetében különösen a boncolás adatai, a szűrcsatorna iránya és lefutása alapján, Y.-nál pedig a kettős szűrőmechanizmus nyomait mutató elváltozásból következtettek. Az elváltozás előidézésére többretegű ruházaton keresztül is feltétlenül alkalmas, vérnyomokkal szennyezett, lefoglalt konyhakés alapján ugyanolyan eszköztől származó sérülések voltak rekonstruálhatók, amellyel előidézett szűrőszűrőkkel okozati összefüggésben Z. 33 éves sértett halála, Y. sértettnél pedig közvetlenül életveszélyes állapot következett be. X. sértett hasi sérülését ugyancsak szűrőmechanizmus okozta, amely irányzott szűrőszűrő és nem késsel hadonászást támaszt alá, míg a sértett kezén tipikusan védekezési sérüléseket rögzítettek.

A törvényszék helytállóan vetette el a terhelt jogos védelmi helyzetre hivatkozását.

A 2012. évi C. törvény a jogos védelmet, a büntethetőséget kizáró vagy korlátozó okok között objektív büntethetőségi akadályként kezeli, amikor a jogos védelem során megvalósított cselekményt nem tekinti büntetendőnek. A védekezőnek a jogtalan támadás elhárítása érdekében kifejtett cselekménye - ha ki is meríti a Különös Rész valamely törvényi tényállását - nélkülözi a társadalomra veszélyességet, s így nem valósít meg bűncselekményt. A jogos védelem kérdéseiről szóló 4/2013. Büntető jogegységi határozat a Btk. 22. § (1) bekezdéséhez fűzött magyarázata alapján a védekezést támadás előzi meg, s az elhárítás válasz a támadásra. A védekezés azért jogos, mert a támadás jogtalan. A jogosan védekező az erőszak ellen erőt alkalmazva, a jogot védi a jogtalansággal szemben. A támadás objektív ismérve annak jogtalansága, azaz olyan tevékenység, amely valamely bűncselekmény (szabálysértés) törvényi tényállásának ismérveit valósítja meg. A jogtalan támadás általában erőszakosan intézett, ha az elkövető valamely, a Különös Részben büntetni rendelt bűncselekmény (szabálysértés) törvényi tényállásának megvalósítását megkezdte, míg közvetlenül fenyegető, ha a támadás megkezdésétől azonnal vagy igen rövid időn belül reálisan

tartani lehet. A jogos védelmi helyzet mindaddig fennáll, ameddig a megtámadott okkal tarthat a támadás megkezdésétől vagy annak folytatásától.

Az italboltból kimenő vádlottat a kölcsönös dulakodás befejeztével újabb támadás érte, amikor X. részéről, aki őt ököllel egyszer arcul ütötte. E támadás azonban befejeződött azzal, hogy X.-et Y. elrángatta a vádlott közeléből, akit a vádlott átkísért onnan és bocsánatot is kért tőle N. viselkedése miatt. Ebből adódóan a kés elővételekor sem A vádlottal szemben intézett, sem a sértettek bármelyikétől is közvetlenül fenyegető támadás nem állt fenn.

A vádlottnál a vélt jogos védelmi helyzet sem állapítható meg, mivel a tényállásból és az adott körülményekből következően arra sem volt alapos oka, hogy tévesen tételezzon fel a személye elleni jogtalan támadást vagy ilyen támadással közvetlenül fenyegető helyzetet (BH 2001/409).

Az elsőfokú bíróság helyes érveléssel foglalt állást abban is, hogy a vád tárgyát képező cselekmény tekintetében a terhelt büntetőjogi felelősségét elkövetéskori ittasága nem zárja ki.

Az ittas vagy bódult állapotban elkövetett bűncselekményekért való felelősségről szóló III. számú Büntető Elvi Döntés értelmében: ha a cselekményt önhibából eredő ittas vagy bódult állapotban követik el - s ez az elkövető javára figyelembe nem vehető -, a cselekmény annak tárgyi oldalához képest minősülhet szándékos vagy gondatlan bűncselekményként. Az alanyi oldalnak csupán az önhibából eredő leittasodás, nem pedig az ittas állapotban elkövetett bűncselekmény konkrét tényállása vonatkozásában van jelentősége. A bíróságnak az alanyi oldal tekintetében azt kell vizsgálnia, hogy a terheltnek a tudatzavart előidéző leittasodása önhibából eredt-e, illetve a minősítés körében, hogy a bűncselekmény elkövetési körülményeinek elemzése alapján miként minősülne az alanyi oldal teljessége esetén.

Elviekből az ittaság nem zárja ki feltétlenül az emberölés privilegizált esetének megállapítását, ha a terhelt felindultságát nem a szeszital hatása, hanem a sértett támadása által létrehozott, erkölcsileg is menthető indulat váltotta ki (BH 1988/339., 2004/46/II. pont). A jelen ügyben e minősítés alkalmazása szóba sem kerülhet, mivel a vádlott indulatát a szeszital hatása váltotta ki és felindultsága erkölcsileg sem menthető.

Az önhibájából középsúlyos (0,96 mg/l - nyomozati iratok 799. oldal) ittas állapotba került vádlottnak felróható, hogy egy általa munkavégzéshez rendszeresen használt, ölésre feltétlenül alkalmas eszközzel (16 cm-es pengehosszúságú késsel) nagy erővel Z. sértettet a mellkasán, míg Y. és X. sértetteket legalább közepes erővel a hasukon megszúrta.

Az elsőfokú bíróság mérlegelési tevékenységéről és annak eredményéről kellő részletességgel számot adott, indokolási kötelezettségének megfelelő érveléssel maradéktalanul eleget tett. A vádlott és védője felmentésre irányuló fellebbezése az elsőfokú bíróság által már mérlegelt bizonyítékok újraértékelését és a terhelt védekezésének elfogadását célozzák. Az irányadó perrendi szabályok szerint azonban - a megalapozott tényálláshoz kötöttség folytán - a perorvoslatok a másodfokú eljárásban eredményre nem vezethetnek.

Az irányadó tényállás alapján a törvényszék az alkalmazott eszközökből, a célzott testtájékból, a kifejtett erő intenzitásából, az ismételt szúrásból okszerűen vont következtetést a vádlott egyenes szándékára [a Btk. 7.§ I. fordulata]. Büntetőjogi felelősségét az anyagi jogi szabályoknak megfelelően értékelte, amikor a vádlott bűnösségét az általa több sértett sérelmére elkövetett, egy ember halálát okozó bűncselekmény miatt az elkövetéskor hatályos Btk. 160.§ (1) bekezdésébe ütköző, de a (2) bek. f/ pontja szerint minősülő több emberen elkövetett büntettének kísérletében [Btk. 10.§ (1) bekezdése] kimondta. A bűncselekmény megnevezését azonban határozata rendelkező

részében pontatlanul tüntette fel. Az ügydöntő határozat rendelkező részben [a Be. 258.§ (2) bek. d/ pontja szerint] hogy az adott bűncselekmény megnevezéseként a bűncselekménynek a Btk Különös Részében foglalt megnevezését kell érteni, míg a minősített esetek elhatárolását a bűncselekményt meghatározó törvényhelyek feltüntetése szolgálja. A 61/2008. BK vélemény szerint is a bűncselekményt a bíróság ügydöntő határozatának rendelkező részében a 2012. évi C. törvény Különös Része szerinti alcímével kell megnevezni, s a bűncselekmény megnevezése után, zárójelben kell feltüntetni a bűncselekmény minősített esetének törvényi tényállását (diszpozícióját) és büntetési tételét meghatározó törvényi rendelkezéseket. Ennek megfelelően helyesbítette a másodfokú bíróság a bűncselekmény megnevezését.

Az elsőfokú bíróság a vádlottnál hiánytalanul feltárta a büntetés kiszabása körében értékelendő enyhítő és súlyosító hatású bűnösségi tényezőket. Az elsőfokú bíróság releváns büntetési tényezők számának és nyomatékának figyelembevételével vizsgálta a büntetés meghatározásakor, hogy a Btk. 80.§ (2) bekezdése szerinti középértékű büntetés kiszabása indokolt-e a büntetés Btk. 79.§-ában megfogalmazott céljának eléréséhez. A vádlott büntetlenségére, idős életkorára figyelemmel, továbbá arra, hogy a cselekmény kísérleti szakban rekedt, a törvényszék a terhelten szemben a középértékűt el nem érő tartamú szabadságvesztést szabott ki, amely inkább enyhe mint súlyos, de ügyészi fellebbezés hiányában a másodfokú bíróság csupán ennek megállapítására szorítkozhat. Méltányosságból a törvényben irányadó fegyház helyett eggyel enyhébb végrehajtási fokozatként börtönben rendelte végrehajtani a szabadságvesztést. A törvényszék indokoltan alkalmazott a vádlottal szemben közügyektől eltiltás mellékbüntetést is, amelynek mértéke arányban áll a börtönbüntetéssel. A kifejtettek miatt a méltányos büntetés enyhítése szóba sem jöhet.

A törvényszék az előzetes fogvatartásban töltött idő tartamát a rendelkező részben dátumszerűen megjelölte ugyan, de annak beszámításakor csupán a terhelt által előzetes letartóztatásban töltött időre utalt. A Btk. 92. § (1) bekezdése értelmében az előzetes fogvatartás teljes idejét be kell számítani a kiszabott szabadságvesztésbe, amelynél [a (2) bekezdés szerint] egynapi előzetes fogvatartás egynapi szabadságvesztésnek felel meg. Előzetes fogvatartás alatt a személyi szabadság elvonásával járó kényszerintézkedéseket, köztük az őrizetbe vételt [Be. 126. § (1) bek.] is érteni kell. Ekként a törvényszék figyelmen kívül hagyta a vádlott által őrizetben töltött időt, amikor a beszámításnál csak az előzetes letartóztatásra hivatkozott. Emiatt a beszámítást a másodfokú bíróság pontosította.

Járulékos kérdésként a törvényszék a törvénynek megfelelően rendelkezett a feltételes szabadságra bocsátás lehetőségéről és legkorábbi időpontjáról.

Indokoltan kötelezte a bűnösnek kimondott vádlottat a büntetőjogi felelősségével összefüggésben felmerült, eltulzottnak nem tekinthető bűnügyi költség megfizetésére, amelynek összecszerűségében azonban tévedett, mivel az eljárás nyomozati szakában keletkezett bűnügyi költséget figyelmen kívül hagyta és számítási hibát vétett a bírói szakban felmerült bűnügyi költség összegét illetően is. Ezt a másodfokú bíróság ugyancsak korrigálta.

Helyesen határozott az elsőfokú bíróság a bűncselekmény elkövetéséhez eszközül használt, saját tulajdonú a dolog elkobzásáról [Btk. 72. § (1) bek a/ pontja]. A további bűnjeltárgyakat illetően azonban a lefoglalás feloldása helyett [a Be. 155. § (1) bekezdése alapján] a bíróságnak a lefoglalás megszüntetését kell kimondania, ha a lefoglalt dolgokra az eljárás érdekében már nincs szükség. Az ítéletében ennek megfelelően helyesbítette a bűnjellel kapcsolatos rendelkezést.

A kifejtettekre tekintettel a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú ítéletet a Be. 372. § (1) bekezdése alapján megváltoztatta, míg a fenti változtatást meghaladóan a Be. 371. § (1) bekezdése szerint helybenhagyta.

A másodfokú bíróság a kiszabott szabadságvesztésbe az elsőfokú bíróság ítéletének kihirdetése óta előzetes letartóztatásban töltött időt is beszámította [Btk. 92.§ (1) - (2)bek.].

Az ítéltábla a másodfokú eljárásban felmerült bűnügyi költségről [a Be.381.§ (1) bekezdése szerint] úgy rendelkezett, hogy az a vádlottat terheli.

A másodfokú ítélet elleni fellebbezést a Be. 386. § (1) bekezdés zárja ki.
Budapest, 2017. január hó 17. napján

Dr. Hrabovszki Zoltán s.k.	. Sebe Mária s.k.	. Halász Etelka s.k.
a tanács elnöke	előadó bíró	bíró

A Budapest Környéki Törvényszék 2016. április hó 20. napján kelt 11.B.10/2016/16-I. számú ítélete a Fővárosi Ítéltábla 2017. január hó 17. napján kihirdetett 4.Bf.274/2016/9. számú ítéletével jogerőre emelkedett és végrehajtható.

Budapesten, 2017. január hó 17. napján

. Hrabovszki Zoltán s.k.
a tanács elnöke